

Handläggare
Malin Wadeborn-Loohufvud
Telefon: 08-50815044**Till**
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2025-09-25

Motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor, KS 2025/797

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/797

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Sammanfattning

En remiss gällande motion av Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L) om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor har inkommit för yttrande. I motionen lyfts att hedersrelaterat förtryck är en allvarlig kränkning av barns rättigheter och en utmaning för det svenska skolsystemet, och att hedersförtryck i förskolan kan ta sig uttryck på flera sätt. Motionen belyser att alla former av hedersrelaterat våld och förtryck är oförenliga med den värdegrund som förskolan ska vila på. Förskolan har en central roll i att upptäcka och motverka hedersförtryck i ett tidigt skede. En kartläggning och tydliga riktlinjer skulle enligt motionärerna ge staden bättre verktyg för att säkerställa att alla barn i Stockholm får en trygg och jämställd start i livet.

Förvaltningen instämmer i att alla former av hedersrelaterat våld och förtryck strider mot den värdegrund som uttrycks i skollagen och förskolans läroplan. Förskolorna arbetar förebyggande mot kränkande behandling och upprättar årligen en plan för arbetet. Planerna syftar till att förebygga och förhindra kränkningar, diskriminering och att främja alla barns lika rättigheter. Planerna är en viktig del i att kartlägga eventuell förekomst av hedersförtryck inom verksamheten samt vidta åtgärder. Barnets rättigheter och förskolans värdegrund är en tydlig utgångspunkt i kontakten med vårdnadshavare. Medarbetarna har i huvudsak kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck samt om tidiga tecken på utsatthet hos barn. Detta är dock kunskap som ständigt behöver påminnas om och fyllas på.

Förvaltningen ser att en stadsgemensam utbildningsinsats, i samverkan med socialtjänsten, samt riktlinjer för stadens förskolor skulle vara värdefullt för att säkerställa kunskap och arbetssätt hos alla medarbetare inom verksamheten.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har mottagit remiss från kommunstyrelsen motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor, KS 2025/797. Remissen ska vara besvarad senast den 7 oktober 2025.

Ärendet

En remiss gällande motion av Jan Jönsson (L) och Åsa Nilsson Söderström (L) om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor har inkommit för yttrande.

I motionen lyfts att hedersrelaterat förtryck är en allvarlig kränkning av barns rättigheter och en utmaning för det svenska skolsystemet, och att hedersförtryck i förskolan kan ta sig uttryck på flera sätt. Motionen belyser att alla former av hedersrelaterat våld och förtryck är oförenliga med den värdegrund som förskolan ska vila på. Förskolan har en central roll i att upptäcka och motverka hedersförtryck i ett tidigt skede. En kartläggning och tydliga riktlinjer skulle ge staden bättre verktyg för att säkerställa att alla barn i Stockholm får en trygg och jämställd start i livet. Insändarna anger att det förekommer hedersproblematik på förskolor men att omfattningen är oviss och att det inte finns tydliga riktlinjer för hur personalen ska agera. Utan ett ordentligt faktaunderlag är det svårt att sätta in rätt åtgärder och att utvärdera dem.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige beslutar att Stockholms stad:

1. Genomför en kartläggning av förekomsten av hedersförtryck i Stockholms förskolor.
2. Använder kartläggningens resultat för att identifiera och förstärka insatser för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck i förskolan.
3. Säkerställer att förskolepersonal får tillräcklig utbildning och stöd för att kunna upptäcka och motverka hedersförtryck.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom förskoleavdelningen. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen samt i pensionärsrådet den 18 september 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen instämmer i att alla former av hedersrelaterat våld och förtryck strider mot den värdegrund som uttrycks i skollagen och förskolans läroplan. Förskolan har en viktig roll i att upptäcka och förebygga hedersrelaterat våld och förtryck. Verksamheten arbetar aktivt med jämställdhet och barns rättigheter samt uppmärksammar tidiga tecken på barn som far illa. Förskolorna arbetar förebyggande mot kränkande behandling och upprättar årligen en plan för arbetet. Planerna syftar till att förebygga och förhindra kränkningar, diskriminering och främja alla barns lika rättigheter. Planerna är en viktig del i att kartlägga eventuell förekomst av hedersförtryck inom verksamheten samt vidta åtgärder.

Förskolans medarbetare arbetar för att skapa en tillitsfull och förtroendefull relation och god dialog med varje vårdnadshavare. Barnets rättigheter och förskolans värdegrund är en tydlig utgångspunkt i kontakten med vårdnadshavare. Medarbetarna har i huvudsak kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck samt om tidiga tecken på utsatthet hos barn. Detta är dock kunskap som ständigt behöver påminnas om och fyllas på. Rutiner avseende orosanmälan till socialtjänsten är väl förankrad inom verksamheten. Förskolorna använder bland annat arbetsplatsträffar, som genomförs en gång i månaden, för att belysa, informera och utbilda personal avseende det förebyggande arbetet mot kränkande behandling och diskriminering. I samarbete med bland annat socialtjänsten fortsätter det förebyggande arbetet mot våld i nära relationer samt hedersrelaterat våld och förtryck. Detta har bland annat skett inom ramen för de barnombudmöten som sker i samverkan med socialtjänsten.

Förvaltningen ser att en stadsgemensam utbildningsinsats, i samverkan med socialtjänsten, samt riktlinjer för stadens förskolor skulle vara värdefullt för att säkerställa kunskap och arbetssätt hos alla medarbetare inom verksamheten.

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Jonas Lauri
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Johanna Hult
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilaga

Motion om att kartlägga hedersförtryck i Stockholms förskolor

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri, Stadsdelsdirektör	2025-09-01
Johanna Hult, Avdelningschef	2025-09-01